

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

**Factors that affect the academic society of the teacher in the Dallas
Yala Rajabhat University.**

โดย

รอฮานา ดาคาเฮง

คอรีเยาะ เจะแม็ง

ทิพย์ยา ฤทธิเดช

ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณบำรุงการศึกษา ประจำปี 2556

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ผู้วิจัย	รอฮานา ดาตาเฮง, คอรีเยาะ เจะแม็ง และทิพยา ฤทธิเดช
ปีงบประมาณวิจัย	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านหลักสูตร/โครงการ ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ ด้านลูกค้า/ผู้ให้บริการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน และด้านอาคารสถานที่ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สูงที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

สำหรับปัญหาอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ได้แก่ สถานที่ให้บริการวิชาการไม่เพียงพอ และควรมีการสำรวจความต้องการของสังคมก่อนการจัดบริการวิชาการแก่สังคม

คำสำคัญ: การบริการวิชาการ

Topic Factors Affecting Community Academic Service of YalaRajabhat University's Lecturers

Researchers RohanaDakahang, Koreeyohjeahmeag and ThippayaRitthidej

Budget Year 2013

Abstract

The purposes of this study were to analyze factors affecting community academic service of YalaRajabhat University's lecturers, and to investigate problems and difficulties found in operating academic service by sample group. The samples of the study were 37 lecturers of YRU. Questionnaire was used as data collection instrument. Data were analyzed using instant data analysis software to calculate percentage, mean and standard deviation.

The study revealed that factors affecting the community academic service operation were personnel-related factor, information technology-related factor, curriculum and project-related factor, wisdom and knowledge-related factor, customer and service receiver-related factor, management-related factor, finance-related factor, and facility-related factor. The management-related factor gave a highest effect to YRU lecturers in providing academic service to community with the high mean score ($\bar{X} = 4.14$) The customer and service receiver-related factor, that affected YRU lecturers in providing academic service to community, had a lowest mean score with average mean ($\bar{X} = 3.36$)

In term of problem and difficulty found in the operation of academic service to community, the study found that having not enough service locations was major problem. From the study, there was suggestion to make a survey of the communities' needs and their participations before the academic service project would be launched.

Keyword : Academic service

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณบำรุงการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี คณะผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ได้ให้ข้อมูลการวิจัย ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภลักษณ์ สิ้นธนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท ศรีพงษ์ และอาจารย์พิมลพรรณ ลีลาภทรพันธุ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

รอฮานา ดาคาเฮง และคณะ

กรกฎาคม 2557

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดด้านการให้บริการวิชาการทางวิชาการแก่สังคม	4
แนวทางการให้บริการทางวิชาการ.....	4
รูปแบบการให้บริการทางวิชาการ.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
สรุปผลการวิจัย	52

สารบัญ (ต่อ)

อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก.....	61
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	62
ภาคผนวก ข ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม	67
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	71
ภาคผนวก ง ประวัติผู้วิจัย	77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	37
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	37
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	38
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ/ สถานภาพ	38
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพทางการ บริหาร	39
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	39
7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการ ปฏิบัติงาน	40
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนการจัด โครงการในระยะเวลา 5 ปี	40
9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ การให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาโดย ภาพรวม	41
10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ การให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนก รายด้าน ด้านบุคลากร	42
11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ การให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนก รายด้าน ด้านอาคารสถานที่	43
12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ การให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนก รายด้าน ด้านหลักสูตร	44
13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อ การให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนก รายด้าน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนกรายด้าน ด้านการบริหารจัดการ	46
15	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนกรายด้าน ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ	47
16	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนกรายด้าน ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ	48
17	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาจำแนกรายด้าน ด้านการเงิน	49
18	แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานว่าเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตสูงขึ้น ด้วยกระบวนการจัดการศึกษา กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้บนพื้นฐานการบูรณาการศาสตร์สากล และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีพันธกิจในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ บริการวิชาการปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครูมหาวิทยาลัย ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ จัดทำนโยบาย แผนกลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานของการบริการทางวิชาการแก่สังคม เช่น พัฒนายุทธศาสตร์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และการกำหนดแผนการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ และได้มีการทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการบริการวิชาการงบประมาณแผ่นดิน ที่ประกอบด้วยตัวแทนส่วนราชการทั้ง 7 ส่วนในมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และมีการกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบในการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีคู่มือการดำเนินโครงการบริการวิชาการประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ หรือการเขียนรายละเอียดงบประมาณในการเสนอโครงการ และทุกโครงการจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดทุกครั้งภายหลังเสร็จการประชุมในการประเมินส่วนใหญ่จะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล สำหรับศักยภาพที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ตามความเห็นของคณะผู้วิจัยที่ทำงานอยู่ที่สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ เป็นเวลามากกว่า 5 ปี พอสรุปได้ว่าศักยภาพที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการจะมีหลายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านหลักสูตร/โครงการ ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ ด้านลูกค้า/ผู้ใช้บริการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเงิน และด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร/โครงการ ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านการเงินอย่างไรก็ตามยังไม่มี การสำรวจที่ชัดเจน ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้ทำโครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาขึ้น เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาในการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในทุกด้านเพื่อให้การดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการมีประสิทธิภาพ และมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ซึ่งจะศึกษาในด้านต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทั้ง 7 ส่วนราชการจำนวน 282 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์ของมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 37 คน ที่สมัครใจตอบแบบสอบถาม

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้คือปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านอาคารสถานที่
3. ด้านหลักสูตร/โครงการ
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ด้านการบริหารจัดการ
6. ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ
7. ด้านลูกค้า/ผู้ใช้บริการ

8. ด้านการเงิน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบปัจจัยปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาตลอดจนเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. เป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการบริหารจัดการการดำเนินงานผู้รับผิดชอบโครงการมีประสิทธิภาพ และมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง
2.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศ (information) ที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ดังนี้

แนวคิดด้านการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายให้การศึกษาและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงเป็นแหล่งวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงต้องทำหน้าที่เผยแพร่และการให้บริการความรู้แก่สังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิชาการไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างประสบการณ์ให้กับบุคลากรที่ได้สัมผัสปัญหาจริงรวมทั้งการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้ติดตามการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการต่าง ๆ ได้

แนวทางการให้บริการทางวิชาการ

การให้บริการวิชาการแก่สังคม ได้มีผู้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

สุชาดา ชินะจิตร (2540, 271 – 273) ได้เสนอแนวทางการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 4 ประเภท คือ

1. การให้บริการทางวิชาการเพื่อการให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม

1.1 การศึกษาต่อเนื่องเป็นการให้การศึกษาหลังจากจบการศึกษา เป็นการเพิ่มเติมความรู้ในสาขาที่เรียนมาและประกอบอาชีพอยู่ แต่ต้องการความทันสมัย ความก้าวหน้าในวิทยาการ

1.2 การศึกษาตลอดชีวิต (Life-long education) เป็นการศึกษาที่ต้องทำไปตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสรรพความรู้

1.3 การศึกษาใหม่ (Re-education) เป็นการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างจากที่เรียนมาเพื่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและของวิชาการ ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องติดตามหาความรู้เพิ่มเติม เช่น วิศวกรเรียนศาสตร์ทางการบริหาร เป็นต้น

1.4 การให้การศึกษาอันเป็นประโยชน์แก่สังคมทั่วไป เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ซึ่งมีระดับและความต้องการในลักษณะต่าง ๆ กัน

2. การให้บริการทางวิชาชีพ

การประกอบวิชาชีพที่เป็นบริการให้แก่สังคม เช่น การบริการทางการแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ในโรงพยาบาล การบริการของสถานปฏิบัติการ เกษตรชุมชน หรือโอสถศาลา ที่เป็นที่พักงานนิสิตพร้อม ๆ กับการให้บริการจำหน่ายยา โดยมีเภสัชกรให้คำแนะนำ

การให้บริการวิเคราะห์ทดสอบจัดว่าเป็นบริการทางวิชาชีพอีกลักษณะหนึ่ง มหาวิทยาลัยมีเครื่องมือ อุปกรณ์ใช้ในการสอนและการวิจัยซึ่งสามารถให้บริการวิเคราะห์ทดสอบตัวอย่าง เช่น ที่ปฏิบัติในคณะหรือศูนย์เครื่องมือส่วนกลางบริการในลักษณะนี้ ช่วยให้มีความรู้ได้กลับคืนมาบำรุงรักษาเครื่องมือ ทำให้มีการใช้อุปกรณ์เครื่องมืออย่างคุ้มค่ามากขึ้น ขณะเดียวกันกับบุคลากรด้านวิชาการ ก็ได้ประสบการณ์จากการรับงานที่อาจเป็นหัวข้อสำหรับวิจัยต่อไปด้วย

3. การให้บริการเพื่อรับรองคุณภาพ

การวิเคราะห์ทดสอบส่วนหนึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวอย่าง อีกส่วนหนึ่งอาจทำเพื่อการรับรองคุณภาพของสินค้าบางอย่าง มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการเพื่อออกหนังสือสำคัญ เช่น การรับเป็นห้องปฏิบัติการเพื่อรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมของสินค้าบางชนิด

อุทัย ดุลยเกษม (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวคิดด้านการให้บริการทางวิชาการ ว่า การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นภารกิจที่แสดงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย เพราะหมายถึงความสามารถของมหาวิทยาลัยในการสร้าง รับและถ่ายทอดความรู้สู่สาธารณะเพื่อให้มหาวิทยาลัยบริหารงานบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องจัดโครงสร้างการบริหารดังนี้

1. การจัดโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพื่อรับรองการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในระดับมหาวิทยาลัย มีผู้บริหารระดับรองอธิการบดีคนหนึ่งรับผิดชอบการให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อกำหนดทิศทางและกำกับดูแลการให้บริการวิชาการแก่สังคมของภาควิชาและคณะวิชาต่าง ๆ

ในระดับคณะ มีรองคณบดีรับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่สังคม ส่วนในระดับหัวหน้าภาควิชาควรมีผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชารับผิดชอบด้านนี้เช่นกัน เพื่อให้งานการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นระบบ ควรจัดการวางแผนงานการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัยและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้แก่คณะวิชาและภาควิชาสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้สะดวก

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอาจจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อเป็นหน่วยงานประสานงานกับคณะวิชาและภาควิชาในส่วนที่เกี่ยวกับงานเอกสาร งานบัญชี การจัดการเรื่องสถานที่และเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรของภาควิชา คณะวิชา ดำเนินกิจกรรมการให้บริการวิชาการได้สะดวก

2. การจัดมาตรการเสริมเพื่อให้เกิดการจัดการบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากการจัดโครงสร้างในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนงานการให้บริการวิชาการแก่สังคมในระดับภาควิชา และการนำแผนงานลงไปสู่การปฏิบัติโดยใช้มาตรการเช่นเดียวกับการสอนและการวิจัย คือระบบการให้รางวัลและการลงโทษ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีระเบียบเรื่องผลตอบแทนทางการเงินและการให้คำติชมความชอบในระดับปัจเจกบุคคล เพื่อเป็นแรงกระตุ้นและเป็นการกำลังใจแก่ปัจเจกบุคคลที่ทำกิจกรรมด้านนี้

การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกับการสอนและการทำวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานในกิจกรรมด้านนี้สามารถบรรลุและนำไปสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541, 94 – 99) ได้เสนอแนวทางดังนี้

1. การนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีการนำเสนอผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเผยแพร่ต่อมวลชน โดยผลงานที่นำมาเผยแพร่นั้นต้องมีความลึกซึ้งทางวิชาการ ขณะเดียวกันก็ต้องแทรกสาระบันเทิงเพื่อดึงดูดความสนใจของคนในสังคมได้

2. การบริการข้อมูลข่าวสารสู่สังคม จำแนกเป็น

2.1 บริการข้อมูลข่าวสารแก่ธุรกิจเอกชนหรือรัฐบาล

สถาบันการศึกษาควรทำหน้าที่ในการให้บริการด้านข้อมูลทางวิชาการแก่บุคคลภายนอกที่มีความตั้งใจจะนำวิชาความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็กในท้องถิ่นต้องการข้อมูลวิชาการด้านการตลาดและการบริหาร เพื่อให้สามารถพัฒนากิจการของตนสู่ธุรกิจที่ใหญ่ขึ้นได้ หรือเกษตรกรต้องการความรู้ด้านการถนอมรักษาดินก็สามารถมาสอบถามข้อมูลที่สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกันได้ เป็นต้น

2.2 บริการข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน เช่น การจัดทำวารสารสถาบันแจกจ่ายแก่ชุมชนหรือวางตามห้องสมุดประชาชนหรือตามสถานศึกษาต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสู่ชุมชน และสังคมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

3. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาต่าง ๆ ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

4. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาควรที่จะต้องเป็นแกนหลักในการสร้างสรรค์และพัฒนาท้องถิ่นของตนให้เจริญก้าวหน้า จึงต้องทำหน้าที่ในการสำรวจวิจัยและวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นหรือสังคม และเมื่อได้บทสรุปจากผลการวิจัยแล้วจึงนำมาร่างเป็นแผนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยทางสถาบันอุดมศึกษาจะต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาชุมชนขึ้นมา คณะกรรมการอันประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่จากองค์กรภาครัฐ เจ้าหน้าที่จากองค์กรพัฒนาเอกชน (เอ็นจีโอ) รวมทั้งประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมในการระดมความคิดและวางแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนหรือเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ (2539,30) ได้เสนอแนวทางดำเนินการดังนี้

1. ขยายขอบเขตและรูปแบบของการบริการวิชาการให้มีความหลากหลาย โดยอาศัย กิจกรรมการศึกษา การวิเคราะห์และวิจัยสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้เป็นกระบวนการศึกษาแบบตลอดชีวิตในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2. แสวงหาความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการบริการทางวิชาการ โดยการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือทางวิชาการทั้งในส่วนของการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นแนวทางการให้บริการทางวิชาการที่สอดคล้องกับ ภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดังนี้

1. การให้บริการความรู้
2. การให้บริการห้องปฏิบัติการ
3. การให้บริการที่ปรึกษา
4. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ
5. การนำเสนอผลงานวิชาการ
6. การให้บริการข่าวสาร
7. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

1. การให้บริการความรู้ หมายถึง การเผยแพร่วิทยาการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ สอดคล้องกับความต้องการของแหล่งงานและสังคม รวมทั้งเพื่อการพัฒนาสังคมอาจดำเนินการใน ลักษณะการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษาใหม่ และการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่ สังคม

2. การให้บริการห้องปฏิบัติการ หมายถึง การใช้ห้องปฏิบัติการเพื่อการบริการแก่สังคมใน ช่วงเวลาที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางเคมี ห้องปฏิบัติการทางดนตรี – นาฏศิลป์

3. การให้บริการที่ปรึกษา หมายถึง การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับเพื่อ การแก้ปัญหา

4. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ หมายถึง การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้บริการ ด้านการวิจัย และนำองค์ความรู้ที่ได้เป็นข้อเสนอเพื่อการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา

5. การนำเสนอผลงานวิชาการ หมายถึง การนำความรู้วิชาการต่าง ๆ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลไปยังสังคม ทั้งภาครัฐกิจ เอกชน ชุมชน และรัฐบาล

6. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษาและประชาชนในท้องถิ่น กิจกรรมที่จัดจะเป็นในลักษณะของการสร้างสรรค์และพัฒนาท้องถิ่น

รูปแบบการให้บริการทางวิชาการ

1. การฝึกอบรม การจัดฝึกอบรมอาจเป็นการอบรมระยะสั้นหรือระยะยาวหรืออาจจัดแบบทางไกลควบคู่กับการเข้าในโปรแกรม residential การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมการบริการทางวิชาการที่เป็นที่นิยมและเหมาะสมกับลักษณะงานหรือการสอนของอาจารย์อยู่แล้ว สิ่งสำคัญคือ การออกแบบหลักสูตรหรือโปรแกรมต้องคำนึงถึงระดับความรู้ กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้

การจัดฝึกอบรมที่ใช้เวลาหลายวันจำเป็นต้องทำในวันหยุดหรือหลังเวลาทำงาน เพื่อให้คนที่สนใจสามารถมาเรียนได้โดยไม่เสียเวลาทำงาน หลักสูตรการอบรมมีหลายระดับความรู้สามารถเรียนต่อกันได้ บางหลักสูตรจัดเป็นชุดเพื่อให้มาเรียนแล้วเก็บสะสมจนครบระดับที่จะออกประกาศนียบัตรได้ ผู้เรียนสามารถเลือกชุดการเรียนตามความสนใจ

2. Residential Program การจัดฝึกอบรมได้แตกรูปแบบออกไปมากกว่าการฟังการบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียว การอบรมบางรายการได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เข้าไปด้วย เช่น การไปชมโรงงาน หรือแม้แต่การไปดูงานต่างประเทศ ตัวอย่างของการฝึกอบรมแบบ Residential Program การอบรมแบบนี้ยังไม่แพร่หลายนัก การอบรมบางรายการอาจทำควบคู่ไปกับการสอนทางไกลได้นอกจากการอบรมแบบนี้ยังไม่แพร่หลายนัก การอบรมบางรายการอาจทำควบคู่ไปกับการสอนทางไกลได้ นอกจากการนำผู้รับการอบรมเข้ามาแล้ว ก็อาจใช้รูปแบบบริหารที่กลุ่มวิทยากรเดินสายออกไปยังผู้รับการอบรมก็ได้วิธีนี้จะเหมาะสมมากสำหรับหลักสูตรที่มีการศึกษากรณีเฉพาะที่เป็นเรื่องของท้องถิ่น

3. สื่อและสิ่งพิมพ์ บริการวิชาการโดยผ่านสื่อและสิ่งพิมพ์จะเป็นการให้ความรู้ไปยังสังคมในวงกว้าง สถานีวิทยุ เป็นเครื่องมือในการให้บริการทางวิชาการสู่มวลชน เป็นการเผยแพร่ข่าวสาร

ส่งเสริมวิชาการและความรู้ทั่วไป การให้การศึกษาต่อเนื่องได้อาศัยสถานีวิทย์ในการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เช่น การสอนภาษาและความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ

สำหรับการให้บริการวิชาการด้วยสื่อทางโทรทัศน์มักจะเป็นรายการชุดที่ออกอากาศติดต่อกันเป็นประจำในระยะเวลาหนึ่ง

การบริการวิชาการในรูปสิ่งพิมพ์อาจมีทั้งที่เป็นตำราเรียน รายงานการศึกษาวิจัยที่ได้เผยแพร่ออกไป และในรูปของโครงการการพิเศษและเอกสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

4. การให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา บริการวิชาการในรูปของการให้คำปรึกษาและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นรายกรณี

5. นิทรรศการและการแสดง บริการวิชาการในรูปแบบของนิทรรศการเป็นการเผยแพร่ออกสู่มวลชนให้ผู้สนใจได้รับความรู้ในรูปแบบหนึ่งของนิทรรศการ คือ การจัดแสดงประจำ ฌ ห้องแสดงนิทรรศการซึ่งคนทั่วไปสามารถเข้าชมได้ นอกจากนี้ นิทรรศการสัญจรก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะทำให้บริการออกไปได้กว้างขวางขึ้น

การแสดงต่าง ๆ เช่น ละคร ดนตรี ที่จัดขึ้นเพื่อประชาชนก็นับว่าเป็นบริการวิชาการอีกรูปแบบหนึ่ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541, 96 – 99) ได้เสนอรูปแบบการบริการวิชาการอีกรูปแบบหนึ่ง

1. งานแสดงผลงานวิชาการ สถาบันระดับอุดมศึกษาควรมีการจัดแสดงผลงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ อาจจะเป็นไตรมาสละหนึ่งครั้งที่สาธารณชนสามารถคาดหวังจะเข้าร่วมรับทราบความคืบหน้าของงานวิชาการของสถาบันที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์กับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้การแสดงผลงานวิชาการควรปรากฏในรูปแบบของวารสารวิชาการของทุกคณะทุกสาขาวิชาหรือการสื่อสารในเว็บไซต์ (web – site) ของสาขาวิชาของตนเพื่อประชาชนจะเจาะเข้ามาหาประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น นอกจากนี้สถาบันยังควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับทางโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ในแต่ละสาขาที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดแก่ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในอนาคตด้วย

2. การเผยแพร่งานวิจัยทางโทรทัศน์และสื่ออื่น ๆ เช่นการจัดให้มีการให้คำปรึกษาและการเผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยู

หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เพราะสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และยังมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจของประชาชนจำนวนมากด้วย ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรใช้ช่องทางนี้ในการถ่ายทอดผลงานด้านวิจัย งานวิชาการ และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน

3. การจัดสัมมนา สถาบันอุดมศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจเอกชน สถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนองค์กรพัฒนาเอกชนในการจัดการสัมมนาทางวิชาการขึ้น เพื่อเป็นการนำความรู้ไปสู่สังคม และเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดร่วมกันในการคิด การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาร่วมกัน

4. การจัดทำโพลสำรวจประชามติให้โยงกับผลงานทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาควรทำหน้าที่เป็นเสมือนกระบอกเสียงให้กับประชาชนในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเหตุการณ์สำคัญที่ต้องมีการตัดสินใจ ซึ่งทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนอันจะเป็นประโยชน์และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ การสำรวจประชามติของประชาชนไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องตามกระแสเหตุการณ์เท่านั้น แต่สามารถสำรวจในเรื่องที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน เพื่อสนับสนุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการต่อยอดความรู้ในงานวิชาการมากยิ่งขึ้นได้

นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากท้องถิ่นของตนให้มากที่สุด อันเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีหนึ่ง

5. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับประชาชนในท้องถิ่นนั้น การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์นี้ยังเป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้เกิดขึ้นในชุมชน ได้อย่างถาวรและส่งผลต่อเนื่อง ดังอย่างเช่น จัดนักศึกษาแต่ละท้องถิ่นมีกิจกรรมบังคับในหลักสูตรให้เผยแพร่หรือสอนถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาของตนให้กับคนในท้องถิ่นเป็นประจำ เป็นเพียงทฤษฎีที่ห่างไกลจากชีวิตจริง อันจะก่อประโยชน์ในการสร้างคนในประเทศให้กลายเป็นคนแห่งการเรียนรู้

รูปแบบการให้บริการวิชาการตามแนวคิดของสุชาติ ชินะจิตร และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การฝึกอบรม ทั้งหลักสูตรระยะสั้น และระยะยาว
2. การเผยแพร่สื่อและสิ่งพิมพ์
3. การให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา

4. การจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ

5. การจัดประชุมสัมมนา

6. การสำรวจประชาคมติ

7. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

1. การฝึกอบรม หมายถึง การให้บริการวิชาการที่เป็นการให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล ซึ่งดำเนินการในรูปแบบการอบรมระยะสั้น การอบรมระยะยาว การศึกษาต่อเนื่อง การอบรมประกอบการศึกษาดูงาน ฯลฯ

2. การเผยแพร่ผ่านสื่อและสิ่งพิมพ์ หมายถึง การให้บริการวิชาการโดยใช้สื่อและสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางในการให้บริการสื่อและสิ่งพิมพ์นี้สามารถดำเนินการได้ทั้งรูปแบบที่จัดทำสื่อและสิ่งพิมพ์ขึ้นเอง และใช้สื่อและสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานภายนอก

3. การให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา หมายถึง การให้บริการวิชาการที่บุคลากรในหน่วยงานได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อวินิจฉัยสำหรับการแก้ปัญหา รวมถึงการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกิจ

4. การจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ หมายถึง การให้บริการวิชาการที่เป็นการจัดแสดงผลงานทางวิชาการที่ได้จากการดำเนินงานตามภารกิจนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ สามารถทำได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นนิทรรศการถาวร นิทรรศการหมุนเวียน นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการสัญจร

5. การจัดประชุมสัมมนา หมายถึง การให้บริการวิชาการที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการจัดการประชุมสัมมนา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ หรือเสนอแนะทางให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

6. การสำรวจประชาคมติ หมายถึง การให้บริการวิชาการในรูปแบบของการสำรวจความคิดเห็นจากสาธารณชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นที่เป็นปัญหาของสังคม

7. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้บริการวิชาการที่หน่วยงานประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ในลักษณะที่เป็นการจัดกิจกรรมร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญา คำศิริพิมาน (2549) ได้ศึกษาการบริการวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ 4 ประเภทวิชา จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ได้พัฒนาหลักสูตรอาชีพ การพันทรายแก่โรงเรียนแม่แดง อาจจะสืบเนื่องจากการเห็นความสำคัญของผู้อำนวยการโรงเรียน ให้นักเรียนมีทักษะวิชาชีพทางด้านช่างอุตสาหกรรม อีกทั้งโรงเรียนมีความพร้อมในด้านสถานที่ อำนวยความสะดวกในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการจัดอบรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน

ฐิณี พุทธประเสริฐ (2534) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการแก่สังคมของวิทยาลัย ครูภาคเหนือ พบว่าผู้เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคของการบริการวิชาการในระดับกลาง ยกเว้นวิทยาลัยครูภาคเหนือตอนล่างมีความเห็นในระดับมากเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายโดยสรุปมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สังคม และการศึกษา กระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาไปสู่ผู้รับบริการมีความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ และมีการวางแผนปฏิบัติการก่อนการปฏิบัติจริงทุกเรื่อง ในขณะที่วิทยาลัยครูภาคเหนือตอนบนเห็นด้วยในระดับน้อย เกี่ยวกับการส่งเสริมให้นักวิชาการ นักประดิษฐ์เข้าร่วมในการพัฒนาวัตกรรม การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าร่วมในการพัฒนาวัตกรรม การจูงใจบุคลากรสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมและการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานอย่างทั่วถึง

ด้านความต้องการของสังคมในการรับบริการวิชาการจากวิทยาลัยครู พบว่าลำดับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของภาคเหนือ มีแนวโน้มการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการอาชีพ การเกษตรกรรม การศึกษานามัยและชีวิตครอบครัว การเมืองการปกครอง การพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรมและพัฒนาเยาวชนและการบริการวัสดุ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ ตามลำดับ การรับบริการความรู้ต่าง ๆ ประชาชนต้องการรับบริการความรู้ทุกด้าน สำหรับวิธีการรับบริการประชาชนต้องการรับโดยการรับฟังข่าวสารทางวิทยุมากที่สุด ยกเว้นเนื้อหาด้านการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชน โดยมีความต้องการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในฐานะผู้รับผิดชอบหรือผู้ประสานงาน

สำหรับรูปแบบการบริการวิชาการแก่สังคมของวิทยาลัยครูภาคเหนือ พบว่า จุดมุ่งหมายของการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อเส้นบริการด้านเศรษฐกิจและการอาชีพ การเกษตรกรรม และการศึกษาส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระของประชาชน พัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นด้านเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และการบริการส่งเสริมให้ประชาชนนำความรู้และทักษะไปพัฒนาผลผลิตและเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยมีเนื้อหาสาระประกอบด้วย เนื้อหาด้านเศรษฐกิจและการอาชีพ การเกษตรกรรม การศึกษา การประกอบอาชีพอิสระตามสภาพท้องถิ่น เกษตรอุตสาหกรรม และการบริการ การนำเครื่องมือวิธีการใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาการผลิตและเนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพของประชาชน

สำหรับการให้บริการวิชาการนั้นทำโดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย บริการเอกสาร ข้อมูลจัด ศูนย์ข้อมูลในวิทยาลัยครูและในท้องถิ่น บริการทางวิทยุ ผลิตและฝึกอบรมบุคลากรด้านการเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและการบริการ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนักศึกษาและบุคลากรประจำการ และการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพประชาชนสอดแทรกในโครงการบริการวิชาการต่าง ๆ ในขณะที่นวัตกรรมที่ใช้ในการบริการวิชาการ ได้แก่ เครื่องมือ วิธีการใหม่ ๆ จากการศึกษาวิจัยเครื่องมือ วิธีการเดิมที่ได้รับการพัฒนาแล้วในการบริการวิชาการ บริการนวัตกรรมในศูนย์ข้อมูลทั้งในวิทยาลัยและท้องถิ่น บริการวิทยุใช้ในการเรียนการสอนและฝึกอบรมบุคลากรให้หน่วยงานต่าง ๆ และใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในกระบวนการพัฒนาด้านคุณภาพของประชากร

ประพิศ โบราณมูล, 2547 ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์ ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยประสบปัญหาด้านงบประมาณมากที่สุดเนื่องจากได้ รับผิดชอบงบประมาณมากที่สุดเนื่องจากได้ รับผิดชอบงบประมาณจำนวนจำกัดและสาเหตุหนึ่งคือการที่ไม่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก จึงควรหาวิธีการหรือกลยุทธ์ในการเพิ่มแหล่งเงินทุนสนับสนุนให้มากยิ่งขึ้นปัญหารองลงมาคือ ปัญหาด้านสถานที่ในการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนสถานที่ในการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน สถานที่บางแห่งมีระยะทางไกลและบางแห่งขาดความพร้อม จึงควรดำเนินการปรับปรุงสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานรองรับโครงการบริการวิชาการต่าง ๆ เพื่อประหยัดงบประมาณและกำลังคนปัญหาด้านผู้ปฏิบัติงานเนื่องจากมีบุคลากรไม่เพียงพอกับงานบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญในการงาน

ที่รับผิดชอบ จึงควรมีการจัดอบรมบุคลากรก่อนการดำเนินโครงการทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ ปัญหาด้านระยะเวลา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนในแต่ละปีงบประมาณหลายโครงการประกอบกับบุคลากรมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานจึงควรบริหารเวลาและบุคลากรให้ดี และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการของแต่ละโครงการอย่างชัดเจน ปัญหาสำคัญด้านการบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และระยะเวลา ควรปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการ โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนให้สอดคล้องกับทรัพยากรอย่างเหมาะสม

นิวัฒน์ ลินสุวงศ์ (2548) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การพัฒนาศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าองค์กรมีจุดอ่อนดังนี้ คือ บุคลากรยังขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความตระหนักถึงความสำคัญของผู้รับบริการ การขยายงานบริการวิชาการ ความสามารถในการติดต่อประสานงานและสร้างเครือข่ายการบริหาร โครงการและการวิจัยองค์กร ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลถึงด้านการรักษาระบบคุณภาพขององค์กรและการศึกษาวิจัยองค์กร ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักบริการวิชาการควรจะต้องพัฒนาศูนย์บริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือการให้ความสำคัญกับลูกค้า การบริหาร โครงการ การติดต่อประสานงานและการขาย

พิชญ ชุมขางสิม (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลการฝึกอบรมของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากฐานข้อมูลการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายเห็นว่ามีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเนื่องจากฐานข้อมูลมีรูปแบบของการเก็บข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และฐานข้อมูลนี้สามารถตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้ได้เป็นอย่างมาก

วทีนา จันทน์นวล, 2546 ศึกษาเรื่องการประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่าสภาพการบริการวิชาการแก่ชุมชนมีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน แต่มีประเด็นที่ควรปรับปรุงคือ ความช่วยเหลือด้านงบประมาณจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากมหาวิทยาลัยและการจัดโครงการร่วมกับหน่วยงานอื่น ผลการประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนที่จัดในรูปแบบการฝึกอบรม พบว่าจุดแข็งอยู่ที่ได้รับความสนใจและเป็นที่ต้องการของชุมชนมาก เป็นการจัดการเรียนรู้ให้ชุมชนใช้วิธีการฝึกอบรม ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี กระบวนการดำเนินโครงการมีการวางแผนที่

ดี จัดได้สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของคนในชุมชน และเป็นการช่วยเหลือผู้ด้วยโอกาสและยากไร้ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ส่วนจุดอ่อนที่พบ คือ การจัดฝึกอบรมแบบให้เปล่า ผู้รับบริการจึงไม่เห็นความสำคัญเท่าที่ควรระบบแผนงานบริการวิชาการขาดความยืดหยุ่น อบรมซ้ำกลุ่มเดิมไม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่าขาดการประชาสัมพันธ์นโยบายของหน่วยงาน และไม่สามารถจัดให้ตามความต้องการของชุมชนได้ทั้งหมด ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญเกิดจากนโยบายของรัฐบาล สถานการณ์ในพื้นที่ภาคใต้ ระบบแผนงาน ระเบียบการเงินการคลัง บังคับสนับสนุนความต้องการของชุมชน การรวมกลุ่มชุมชน และการประสานงานโดยมีแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมในด้านนโยบาย แผนงาน งบประมาณ การประสานงาน บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน การจัดองค์กร หลักสูตรเนื้อหาสาระ วิทยากรและกลุ่มเป้าหมายและการประชาสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ในการนิเทศติดตามผลโครงการให้เน้นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมากกว่ามุ่งติดตามผลการใช้งบประมาณเพียงอย่างเดียว ส่งเสริมพัฒนาบุคลากร โดยอาจส่งบุคลากรไปอบรมเพิ่มเติมความรู้ในหัวข้อที่เกี่ยวกับโครงการเดิมเป็นหลักสูตรต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนยังต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือในด้านทักษะการประกอบอาชีพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มแนวทางการบริการวิชาการแก่ชุมชนโดยใช้ศูนย์การศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการในท้องถิ่น อาจใช้การฝึกอบรมให้แก่แกนนำหรือตัวแทนชุมชน เพื่อให้เป็นบุคลากรประจำในพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้มีการควบคุมติดตามอย่างต่อเนื่องได้เนื่องจากมีบุคลากรประจำการแต่ละชุมชนใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนมากกว่า จากปัญหาระเบียบปฏิบัติการทำให้ไม่สามารถจัดอบรมซ้ำกลุ่มเดิมอย่างต่อเนื่องได้ อาจให้มีการยืดหยุ่นในระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้สามารถจัดอบรมซ้ำกลุ่มเดิมที่ต้องการได้ และให้รัฐบาลพัฒนาระบบงบประมาณ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานในแต่ละปีและคำนึงถึงค่าตอบแทนวิทยากรและเจ้าหน้าที่ด้วย

วริศรา ทาทอง (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดหาแหล่งทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดหาแหล่งทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ การหาแหล่งทุนสำหรับองค์กรใหญ่ ๆ ควรจะมีงบประมาณทางการพัฒนา

ซึ่งจะแบ่งเป็นงบประมาณการพัฒนานุคลากร และงบประมาณการประชาสัมพันธ์ ซึ่งงานบริการวิชาการสามารถแบ่งปันทั้งสองงบประมาณมาใช้ได้ในกรณีที่เป็งานบริการวิชาการที่ไม่ใหญ่มาก ทำให้ความจำเป็นในการหาแหล่งเงินทุนจึงไม่น่าจะมีมากนัก

วัลลภ จันทรตระกูล (2544) ได้ศึกษาดัชนีความอยู่รอดของหน่วยงานบริการวิชาการที่เป็นองค์การอิสระในมหาวิทยาลัย พบว่า ดัชนีวัดความอยู่รอดของหน่วยงานบริการวิชาการที่เป็นองค์การอิสระในมหาวิทยาลัย ด้านต่าง ๆ 4 ด้าน มีระดับความสำคัญในเกณฑ์ สำคัญ โดยเรียงลำดับดังนี้

ดัชนีวัดความอยู่รอดด้านการเงินจำนวน 6 ดัชนี เรียงตามลำดับดังนี้ อัตราการเพิ่มของรายได้ผลตอบแทนต่อยอดขาย อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม จำนวนเงินรายได้ต่อจำนวนบุคลากรอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน และผลตอบแทนจากเงินลงทุน

ดัชนีวัดความอยู่รอดด้านลูกค้าจำนวน 5 ดัชนี เรียงตามลำดับ ดังนี้ ระดับความพึงพอใจของลูกค้า (คุณภาพสินค้า ราคาสินค้า กำหนดการจัดส่งสินค้าให้บริการ อัตราการเพิ่มจำนวนลูกค้าในแต่ละปี ส่วนแบ่งด้านการตลาด จำนวนข้อร้องเรียนของลูกค้าและร้อยละความแตกต่างราคาสินค้า หรือค่าบริการเทียบกับคู่แข่ง

ดัชนีวัดความอยู่รอดด้านกระบวนการภายใน จำนวน 14 ดัชนี เรียงตามลำดับ 5 ดัชนีแรก ดังนี้ จำนวนรายงานข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า อัตราการลดค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค จำนวนโครงการพัฒนามาตรฐานสินค้า ผลิตภัณฑ์หรือบริการ จำนวนงานวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานสินค้าและกระบวนการให้บริการฝึกอบรม จำนวนและประเภทและรายงานข้อมูลด้านการเงินและบัญชี

ดัชนีวัดความอยู่รอดด้านกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา จำนวน 8 ดัชนี เรียงตามลำดับ 5 ดัชนีแรก ดังนี้ จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานแทนกันได้ ตัวเลขแสดงผลผลิตภาพของบุคลากรในหน่วยงาน ผลการประเมินบุคลากรภายในหน่วยงาน ระดับความพึงพอใจของบุคลากรในหน่วยงานและจำนวนภาระงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน

สุชาดา ทองสุกผล(2555) ศึกษาเรื่องงานบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามการรับรู้ ของผู้บริหารผู้เชี่ยวชาญและผู้รับผิดชอบโครงการ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ตอบส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญในงานบริการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มาก การรับรู้ในเรื่องนโยบายด้านบริการแก่ชุมชนมีความชัดเจนพอสมควร และส่วนใหญ่รับรู้ว่ทุก

หน่วยงานมีการดำเนินงาน การประสานงาน การจัดองค์กรรูปแบบการให้บริการ และการติดตามผลของงานบริการวิชาการแก่ชุมชนแตกต่างกันตามความสนใจและความถนัดของหน่วยงานนั้น ๆ โดยให้บริการในหลาย ๆ รูปแบบ และเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ดำเนินการจัดโครงการบริการวิชาการในด้านต่าง ๆ ผู้ตอบส่วนใหญ่ที่ได้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ ควรจะมีหน่วยงานกลางในการจัดหาแหล่งทุนภายใน และนอกประเทศเพื่อสนับสนุนผู้จัดทำโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการประสานงานวางแผนการดำเนินงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้จัดทำโครงการบริการวิชาการ เช่น ในการจัดเตรียมเอกสาร พิมพ์เอกสาร ยานพาหนะ อำนวยความสะดวกในเรื่องบ้านพักรับรองให้เพียงพอ และควรเป็นศูนย์รวมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานวิจัยหรือผลงานอื่น ๆ ด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนที่อาจารย์ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ทำไว้ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการต่อไป ซึ่งจะทำได้ทั้งงานบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุทิน ประเสริฐสุนทร (2547) ศึกษาเรื่องวิเคราะห์โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา : กรณี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ ผลการศึกษาพบว่า การบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา จัดขึ้นตามภารกิจหลักในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้บริหารมีส่วนผลักดันในการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคมมากที่สุดโดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ การบริการวิชาการแก่สังคมมีทั้งการรับเชิญเป็นวิทยากรและการจัดทำเป็นโครงการบริการวิชาการกลุ่มเป้าหมายมีทั้งบุคคลในระบบการศึกษา เช่น คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา และประชาชนนอกระบบการศึกษา ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการบริการวิชาการแก่สังคม ส่วนมากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณยุ่งยาก กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ในการฝึกอบรมยังไม่เหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ เช่น การใช้ผู้เรียนสอนผู้เรียน การใช้ทักษะชาวบ้านทดแทนวิธีการสมัยใหม่ และการพัฒนาตนเองโดยการค้นคว้าหาความรู้ใหม่เพิ่มเติม

สุนทรี ดวงทิพย์ และคณะ(2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษายุทธศาสตร์ ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เมื่อพิจารณา

ยุทธศาสตร์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยจำแนกตามความเหมาะสมในแต่ละด้าน แล้วพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และด้านผล การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการกิจการให้บริการของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ แสดงถึงชุมชนต้องการให้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จัดบริการทางวิชาการ ในรูปแบบต่าง ๆ โดยจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อยดังนี้ รูปแบบการฝึกอบรมทั้ง หลักสูตรระยะสั้นและระยะยาวร้อยละ 85.34 รูปแบบการจัดประชุมสัมมนาร้อยละ 63.79 รูปแบบ การให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาร้อยละ 57.76 รูปแบบการจัด นิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการร้อยละ 49.14 รูปแบบการเผยแพร่ผ่านสื่อและสิ่งพิมพ์ และรูปแบบการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ ร้อยละ 48.28 รูปแบบการสำรวจประชามติ ร้อยละ 44.83 โครงการของยุทธศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความเหมาะสมในระดับมาก

สุรัสวดี อินทร์ชัย (2551) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการ ให้บริการแก่ชุมชน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ กับมหาวิทยาลัย นอร์ทเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของ มหาวิทยาลัยเอกชนควรใช้รูปแบบและวิธีการโดยการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่ ชุมชน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการบริการวิชาการแก่ชุมชนระดับสถาบัน ให้มีการดำเนินงานใน รูปแบบ Profit Center มีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นเอกเทศ ให้เป็นศูนย์หรือหน่วยงาน กลางในการรับงานบริการวิชาการโดยตรง มีการบริหารงานและงบประมาณอย่างเป็นอิสระ กำหนดให้มีหน้าที่ในการดูแล รับผิดชอบงานด้านบริการวิชาการโดยตรงมีหน้าที่วางแผนจัดทำ โครงการและหาแหล่งงบประมาณจากภายนอก

อมรา รัตรากร และคณะ (2544) ได้ศึกษาความต้องการของชุมชนด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ช่วงปี 2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ความต้องการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับปริญญาตรีและ ปริญญาโท 2) ความต้องการด้านการบริการวิชาการและฝึกอบรมของชุมชน และ 3) แนวทางการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บริการวิชาการ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรในเขตบริการของ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 13 เขต กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ นักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย 1,276 คน นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั้งสังกัดรัฐและเอกชน 574 คน บุคลากรใน

สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนและบุคคลทั่วไป 1,758 คน ผู้นำชุมชน 228 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 47 คน เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

แนวคิดด้านการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายให้การศึกษาและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงเป็นแหล่งวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงต้องทำหน้าที่เผยแพร่และการให้บริการความรู้แก่สังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิชาการไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสร้างประสบการณ์ให้กับบุคลากรที่ได้สัมผัสปัญหาจริง รวมทั้งการให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้ติดตามการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการต่าง ๆ ได้

แนวทางการให้บริการทางวิชาการ

การให้บริการวิชาการแก่สังคม ได้มีผู้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

สุชาติ ชินะจิตร (2540,271 – 273) ได้เสนอแนวทางการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 4 ประเภท คือ

1. การให้บริการทางวิชาการเพื่อการให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม

1.1 การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการให้การศึกษาหลังจากจบการศึกษา เป็นการเพิ่มเติมความรู้ในสาขาที่เรียนมาและประกอบอาชีพอยู่ แต่ต้องการความทันสมัย ความก้าวหน้าในวิทยาการ

1.2 การศึกษาตลอดชีวิต (Life-long education) เป็นการศึกษาที่ต้องทำไปตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสรรพความรู้

1.3 การศึกษาใหม่ (Re-education) เป็นการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างจากที่เรียนมา เพื่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและของวิชาการ ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องติดตามหาความรู้เพิ่มเติม เช่น วิศวกรเรียนศาสตร์ทางการบริหาร เป็นต้น

1.4 การให้การศึกษาอันเป็นประโยชน์แก่สังคมทั่วไป เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ซึ่งมีระดับและความต้องการในลักษณะต่าง ๆ กัน

2. การให้บริการทางวิชาชีพ

การประกอบวิชาชีพที่เป็นบริการให้แก่สังคม เช่น การบริการทางการแพทย์
ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ในโรงพยาบาล การบริการของสถานปฏิบัติการ เกษตรกรให้คำแนะนำ

การให้บริการวิเคราะห์ทดสอบจัดว่าเป็นบริการทางวิชาชีพอีกลักษณะหนึ่ง
มหาวิทยาลัยมีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัยซึ่งสามารถให้บริการ
วิเคราะห์ ทดสอบตัวอย่าง เช่น ที่ห้องปฏิบัติการในคณะหรือศูนย์เครื่องมือส่วนกลางบริการใน
ลักษณะนี้ ช่วยให้มีรายได้กลับคืนมาบำรุงรักษาเครื่องมือ ทำให้มีการใช้อุปกรณ์เครื่องมืออย่างคุ้ม
ค่ามากขึ้น ขณะเดียวกันกับบุคลากรด้านวิชาการ ก็ได้ประสบการณ์จากการรับงานที่อาจเป็นหัวข้อ
สำหรับวิจัยต่อไปด้วย

3. การให้บริการเพื่อรับรองคุณภาพ

การวิเคราะห์ทดสอบส่วนหนึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวอย่าง อีกส่วนหนึ่งอาจทำ
เพื่อการรับรองคุณภาพของสินค้าบางอย่าง มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงาน
ราชการเพื่อออกหนังสือสำคัญ เช่น การรับเป็นห้องปฏิบัติการเพื่อรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม
ของสินค้าบางชนิด

อุทัย ดุลยเกษม (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวคิดด้านการให้บริการทางวิชาการว่าการให้บริการ
ทางวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจที่แสดงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเพราะหมายถึง
ความสามารถของมหาวิทยาลัยในการสร้าง รับและถ่ายทอดความรู้สู่สาธารณะเพื่อให้มหาวิทยาลัย
บริหารงานบริการวิชาการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องจัด
โครงสร้างการบริหารดังนี้

1. การจัดโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
ในระดับมหาวิทยาลัย มีผู้บริหารระดับรองอธิการบดีคนหนึ่งรับผิดชอบการให้บริการวิชาการแก่
สังคม เพื่อกำหนดทิศทางและกำกับดูแลการให้บริการวิชาการแก่สังคมของภาควิชาและคณะวิชา
ต่าง ๆ

ในระดับคณะ มีรองคณบดีรับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่สังคมส่วนในระดับ
หัวหน้าภาควิชาควรมีผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชารับผิดชอบด้านนี้เช่นกัน เพื่อให้งานการให้บริการทาง
วิชาการแก่สังคมเป็นระบบ ควรจัดการวางแผนงานการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมทั้งในระดับ

ภาควิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัยและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้แก่คณะวิชาและภาควิชาสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้สะดวก

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยอาจจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อเป็นหน่วยงานประสานงานกับคณะวิชาและภาควิชาในส่วนที่เกี่ยวกับงานเอกสาร งานบัญชี การจัดการเรื่องสถานที่และเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรของภาควิชา คณะวิชา ดำเนินกิจกรรมการให้บริการวิชาการได้สะดวก

2. การจัดมาตรการเสริมเพื่อให้เกิดการจัดการบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากการจัดโครงสร้างในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนงานการให้บริการวิชาการแก่สังคมในระดับภาควิชา และการนำแผนงานลงไปสู่การปฏิบัติโดยใช้มาตรการเช่นเดียวกับการสอนและการวิจัย คือระบบการให้รางวัลและการลงโทษ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีระเบียบเรื่องผลตอบแทนทางการเงินและการให้สวัสดิการความชอบในระดับปัจเจกบุคคล เพื่อเป็นแรงกระตุ้นและเป็นกำลังใจแก่ปัจเจกบุคคลที่ทำการด้านนี้

การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกับการสอนและการทำวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานในกิจกรรมด้านนี้สามารถบรรลุผลนำไปสู่การปฏิบัติ

นอกจากนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541,94-99) ได้เสนอแนวทางดังนี้

1. การนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีการนำเสนอผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเผยแพร่ต่อมวลชน โดยผลงานที่นำมาเผยแพร่นั้นต้องมีความลึกซึ้งทางวิชาการ ขณะเดียวกันก็ต้องแทรกสาระบันเทิงเพื่อดึงดูดความสนใจคนในสังคมได้

2. การบริการข้อมูลข่าวสารสู่สังคม จำแนกเป็น

2.1 บริการข้อมูลข่าวสารแก่ธุรกิจเอกชนหรือรัฐบาล

สถาบันการศึกษาควรทำหน้าที่ในการให้บริการด้านข้อมูลทางวิชาการแก่บุคคลภายนอกที่มีความตั้งใจจะนำวิชาความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็กในท้องถิ่นต้องการข้อมูลวิชาการด้านการตลาดและการบริหาร

เพื่อให้สามารถพัฒนากิจการของตนสู่ธุรกิจที่ใหญ่ขึ้นได้ หรือเกษตรกรต้องการความรู้ด้านการ
ถนอมรักษาดินก็สามารถมาสอบถามข้อมูลที่สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ เป็นต้น

2.2 บริการข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน เช่น การจัดทำวารสารสถาบันแจกจ่ายแก่ชุมชน
หรือวางตามห้องสมุดประชาชนหรือตามสถานศึกษาต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มี
คุณภาพสู่ชุมชน และสังคมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

3. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาควรทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการทั้ง
ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาต่าง ๆ ระหว่างคนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

4. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษาควรที่จะต้องเป็นแกนหลักในการสร้างสรรค์และพัฒนาท้องถิ่นของ
ตนให้เจริญก้าวหน้าจึงต้องทำหน้าที่ในการสำรวจวิจัยและวิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นหรือสังคม
และเมื่อได้บทสรุปจากผลการวิจัยและจึงนำมาร่างเป็นแผนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยทาง
สถาบันอุดมศึกษาจะต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาชุมชนขึ้นมา คณะกรรมการอันประกอบด้วย
อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่จากองค์กรภาครัฐ เจ้าหน้าที่จากองค์กรพัฒนาเอกชน (เอ็นจีโอ) รวมทั้ง
ประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมในการระดมความคิดและวางแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาในชุมชน
หรือเพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2539,30) ได้เสนอแนวทางดำเนินการดังนี้

1. ขยายขอบเขตและรูปแบบของการบริการวิชาการให้มีความหลากหลาย โดยอาศัย
กิจกรรมการศึกษา การวิเคราะห์และวิจัยสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
เพื่อให้เป็นกระบวนการศึกษาแบบตลอดชีวิตในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. แสวงหาความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการบริการทางวิชาการโดยการสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งในส่วนของการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทาง
วิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปเป็นแนวทางการให้บริการทางวิชาการที่สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ได้ดังนี้

1. การให้บริการความรู้
2. การให้บริการห้องปฏิบัติการ
3. การให้บริการที่ปรึกษา
4. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ
5. การนำเสนอผลงานวิชาการ
6. การให้บริการข่าวสาร
7. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

1. การให้บริการความรู้ หมายถึง การเผยแพร่วิทยาการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานและสังคม รวมทั้งเพื่อการพัฒนาสังคมอาจดำเนินการในลักษณะการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาตลอดชีวิต การศึกษาใหม่และการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

2. การให้บริการห้องปฏิบัติการ หมายถึง การใช้ห้องปฏิบัติการเพื่อการบริการแก่สังคมในช่วงเวลาที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เช่น ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางเคมี ห้องปฏิบัติการทางดนตรี – นาฏศิลป์

3. การให้บริการที่ปรึกษา หมายถึง การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับศึกษาเพื่อการแก้ปัญหา

4. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ หมายถึง การที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้บริการด้านการวิจัย และนำองค์ความรู้ที่ได้เป็นข้อเสนอเพื่อการพัฒนาหรือการแก้ปัญหา

5. การนำเสนอผลงานวิชาการ หมายถึง การนำเสนอผลงานทางวิชาการของอาจารย์ นักศึกษา หรือบุคลากรอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยนำมาเผยแพร่สู่สาธารณชน

6. การให้บริการข่าวสาร หมายถึง การนำความรู้วิทยาการต่าง ๆ เผยแพร่และแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลไปยังสังคม ทั้งภาคธุรกิจเอกชน ชุมชน และรัฐบาล

7. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และประชาชนในท้องถิ่น กิจกรรมที่จัดจะเป็นในลักษณะของการสร้างสรรค์และพัฒนาท้องถิ่น

รูปแบบการให้บริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยสามารถจัดการให้บริการวิชาการด้วยรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ สุชาติ ชินะจิตร (2540,274-277)

1. การฝึกอบรม การจัดฝึกอบรมอาจเป็นการอบรมระยะสั้นหรือระยะยาวหรือหรืออาจจัดแบบทางไกลควบคู่กับการเข้าในโปรแกรม residential การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมการบริการทางวิชาการที่เป็นที่นิยมและเหมาะสมกับลักษณะงานหรือการสอนของอาจารย์อยู่แล้ว สิ่งสำคัญคือ การออกแบบหลักสูตรหรือโปรแกรมต้องคำนึงถึงระดับความรู้ กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้

การจัดฝึกอบรมที่ใช้เวลาหลายวันจำเป็นต้องทำในวันหยุดหรือหลังเวลาทำงานเพื่อให้คนที่สนใจสามารถมาเรียนได้โดยไม่เสียเวลาทำงาน หลักสูตรการอบรมมีหลายระดับความรู้สามารถเรียนต่อกันได้ บางหลักสูตรจัดเป็นชุดเพื่อให้มาเรียนแล้วเก็บสะสมจนครบระดับที่จะออกประกาศนียบัตรได้ ผู้เรียนสามารถเลือกชุดการเรียนตามความสนใจ

2. Residential Program การจัดฝึกอบรมได้แตกรูปแบบออกไปมากกว่าการฟังการบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียว การอบรมบางรายการได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เข้าไปด้วย เช่น Program การอบรมแบบนี้ยังไม่แพร่หลายนัก การอบรมบางรายการอาจทำควบคู่ไปกับการสอนทางไกลได้นอกจากการนำผู้รับการอบรมเข้ามาแล้ว ก็อาจใช้รูปแบบบริหารที่กลุ่มวิทยากรเดินสายออกไปยังผู้รับการอบรมก็ได้ วิธีนี้จะเหมาะสมมากสำหรับหลักสูตรที่มีการศึกษากรณีเฉพาะที่เป็นเรื่องของท้องถิ่น

3. สื่อและสิ่งพิมพ์ บริการวิชาการโดยผ่านสื่อและสิ่งพิมพ์จะเป็นการให้ความรู้ไปยังสังคมในวงกว้าง สถานีวิทยุ เป็นเครื่องมือในการให้บริการทางวิชาการสู่มวลชน เป็นการเผยแพร่ข่าวสาร ส่งเสริมวิชาการและความรู้ทั่วไป การให้การศึกษาต่อเนื่องได้อาศัยสถานีวิทยุในการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เช่นการสอนภาษาและความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ

สำหรับการให้บริการวิชาการด้วยสื่อทางโทรทัศน์ มักจะเป็นรายการชุดที่ออกอากาศติดต่อกันเป็นประจำในระยะเวลาหนึ่ง

การบริการวิชาการในรูปสิ่งพิมพ์อาจมีทั้งที่เป็นตำราเรียน รายงานการศึกษาวิจัยที่ได้เผยแพร่ออกไป และในรูปของโครงการการพิเศษและเอกสารประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

4. การให้คำปรึกษาการวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา บริการวิชาการในรูปของการให้คำปรึกษาและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นรายกรณี

5. นิทรรศการและการแสดง บริการวิชาการในรูปแบบของนิทรรศการเป็นการเผยแพร่ออกสู่มวลชนให้ผู้สนใจ ได้รับความรู้ในรูปแบบหนึ่งของนิทรรศการ คือ การจัดแสดงประจำ ฌ ห้องแสดงนิทรรศการซึ่งคนทั่วไปสามารถเข้าชมได้ นอกจากนี้ นิทรรศการสัญจรก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะทำให้บริการออกไปได้กว้างขวางขึ้น

การแสดงต่าง ๆ เช่น ละคร ดนตรี ที่จัดขึ้นเพื่อประชาชนก็นับว่าเป็นบริการวิชาการอีกรูปแบบหนึ่ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541,96-99) ได้เสนอรูปแบบการบริการวิชาการ ไว้ดังนี้

1. งานแสดงผลงานวิชาการ สถาบันระดับอุดมศึกษาควรมีการจัดแสดงผลงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ อาจจะเป็นไตรมาสละหนึ่งครั้ง ที่สาธารณชนสามารถคาดหวังจะเข้าร่วมรับทราบความคืบหน้าของงานวิชาการของสถาบันที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์กับหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้ การแสดงผลงานวิชาการควรปรากฏในรูปแบบของวารสารวิชาการของทุกคณะทุกสาขาวิชาหรือการสื่อสารในเว็บไซต์ (web-site) ของสาขาวิชาของตนเพื่อประชาชนจะเจาะเข้ามาหาประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น นอกจากนี้ สถาบันยังควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับทางโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อเผยแพร่ความรู้ในแต่ละสาขาที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุดแก่ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในอนาคตด้วย

2. การเผยแพร่งานวิจัยทางโทรทัศน์และสื่ออื่น ๆ เช่น การจัดให้มีการให้คำปรึกษาและการเผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตลอดจนวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เพราะสื่อเหล่านี้เป็นสื่อที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมากและยังมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจของประชาชนจำนวนมากด้วย ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรใช้ช่องทางนี้ในการถ่ายทอดผลงานด้านวิจัย งานวิชาการ และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้กับประชาชน

3. การจัดสัมมนา สถาบันอุดมศึกษาควรร่วมมือกับหน่วยงานธุรกิจเอกชนสถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนองค์กรพัฒนาเอกชนในการจัดการสัมมนาทางวิชาการขึ้น เพื่อเป็นการนำความรู้ไปสู่สังคม และเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดร่วมกันในการคิด การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาร่วมกัน

4. การจัดทำโพลสำรวจประชามติให้โยงกับผลงานทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาควรทำหน้าที่เป็นเสมือนกระบอกเสียงให้กับประชาชน ในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเหตุการณ์สำคัญที่ต้องมีการตัดสินใจ ซึ่งทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนอันจะเป็นประโยชน์และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ การสำรวจประชามติของประชาชนไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องตามกระแสเหตุการณ์เท่านั้น แต่สามารถสำรวจในเรื่องที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน เพื่อสนับสนุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการต่อยอดความรู้ในงานวิชาการมากยิ่งขึ้นได้

นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จักท้องถิ่นของตนให้มากที่สุด อันเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดวิธีหนึ่ง

5. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับประชาชนในท้องถิ่นนั้น การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์นี้ยังเป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้เกิดขึ้นในชุมชน ได้อย่างถาวรและส่งผลต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น จัดนักศึกษาแต่ละท้องถิ่นมีกิจกรรมบังคับในหลักสูตรให้เผยแพร่หรือสอนถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาของตนให้กับคนในท้องถิ่นเป็นประจำ เป็นเพียงทฤษฎีที่ห่างไกลจากชีวิตจริง อันจะก่อประโยชน์ ในการสร้างคนในประเทศให้กลายเป็นคนแห่งการเรียนรู้

รูปแบบการให้บริการวิชาการตามแนวคิดของสุชาติ ชินะจิตร และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การฝึกอบรม ทั้งหลักสูตรระยะสั้น และระยะยาว
2. การเผยแพร่สื่อและสิ่งพิมพ์
3. การให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา
4. การจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ
5. การจัดประชุมสัมมนา
6. การสำรวจประชามติ

7. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

1. การฝึกอบรม หมายถึง การให้บริการวิชาการที่เป็นการให้ความรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล ซึ่งดำเนินการในรูปแบบการอบรมระยะสั้น การอบรมระยะยาวการศึกษาต่อเนื่อง การอบรมประกอบการศึกษาดูงาน ฯลฯ

2. การเผยแพร่ผ่านสื่อและสิ่งพิมพ์ หมายถึง การให้บริการวิชาการโดยใช้สื่อและสิ่งพิมพ์เป็นช่องทางในการให้บริการ สื่อและสิ่งพิมพ์นี้สามารถดำเนินการ ได้ทั้งในรูปแบบที่จัดทำสื่อและสิ่งพิมพ์ขึ้นเอง และใช้สื่อและสิ่งพิมพ์ของหน่วยงานภายนอก

3. การให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ตัวอย่างและการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา หมายถึง การให้บริการวิชาการที่บุคลากรในหน่วยงาน ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษาเพื่อให้ขอวินิจฉัยสำหรับการแก้ปัญหา รวมถึงการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกิจ

4. การจัดนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ หมายถึง การให้บริการวิชาการที่เป็นการจัดแสดงผลงานทางวิชาการที่ได้จากการดำเนินงานตามภารกิจนิทรรศการและการแสดงผลงานทางวิชาการ สามารถทำได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นนิทรรศการถาวร นิทรรศการหมุนเวียน นิทรรศการชั่วคราว และนิทรรศการสัญจร

5. การจัดประชุมสัมมนา หมายถึง การให้บริการวิชาการที่หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการจัดการประชุมสัมมนา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ หรือเสนอแนะทางให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

6. การสำรวจประชามติ หมายถึง การให้บริการวิชาการในรูปแบบของการสำรวจความคิดเห็นจากสาธารณชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นที่เป็นปัญหาของสังคม

7. การจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้บริการวิชาการที่หน่วยงานประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ในลักษณะที่เป็นการจัดกิจกรรมร่วมกัน

แนวคิดภารกิจให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน : การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ได้ระบุใน มาตรา 8 ความเป็นว่า “สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์การให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพขั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย มีวัตถุประสงค์การให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวัฒนธรรมของชาติ” จึงทำให้การดำเนินงานภายใต้บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประเภท

“มหาวิทยาลัย” (มาตรา 9) มีภารกิจหลักในการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชน และการบำรงศิลปวัฒนธรรม กล่าวว่ หนึ่งในการกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ประเภทมหาวิทยาลัย ได้แก่ บริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งหมายถึง การที่สถาบันการศึกษาและสถาบันอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชนหรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการหรือทำหน้าที่ใด ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ตลอดจนความเข้มแข็งของชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติ รวมถึงการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทน และบริการวิชาการแบบให้เปล่า (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549)

การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้น และระยะยาว แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมาังไม่มีการประเมินภารกิจดังกล่าวอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกหลายประการ ที่ทำให้จำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยดังกล่าวคือ

1. ประเทศไทยยังไม่เคยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีรูปแบบที่ชัดเจนและบ่งชี้ได้ว่าจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ
2. คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิต มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ประเทศไทยโดยรวมในระยะยาว
3. มีการแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตในวงการอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและนอกประเทศมากขึ้น
4. สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ ให้เป็นสากลเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติมากขึ้น
5. สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่าสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ
6. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (Public Information) ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ผู้จ้างงาน รัฐบาล และประชาชนทั่วไป
7. สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่มีความโปร่งใส (Transparency) และความรับผิดชอบ ซึ่งตรวจสอบได้ (Accountability)

ประกอบกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบัน โดยได้บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 ในส่วนของหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน “ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา/สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม การตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ (1) ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และแผนดำเนินการ (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิต/นักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน (6) การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบกลไกการประกันคุณภาพ

การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญหรือหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ตามข้อบัญญัติที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งจากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้การบริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในองค์ประกอบทั้ง 9 ที่จะต้องได้รับการตรวจประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

สถาบันพึงให้บริการวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม ให้ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน องค์กรอิสระ องค์กรสาธารณะ ชุมชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้แก่สังคมแล้ว สถาบัน

ยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือ เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย พัฒนาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนิสิต และเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการวิชาการด้วย (คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2550)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 31 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภท กำหนดนโยบายแผน และมาตรฐานการศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 มาตรฐานเช่นกัน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างแหล่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ แต่ละมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา บรรลุจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ

เพื่อให้การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ 6 จึงได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาได้คำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาตัวบ่งชี้ภายใต้องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่น ๆ รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นเป้าหมายไปยังการพัฒนาผลผลิตทางการศึกษาให้มี

คุณภาพและมาตรฐานตามที่คิดหวัง ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบกลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

สาระสำคัญที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือการประกันคุณภาพภายในจะดำเนินการโดยบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากรการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงมีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามก่อนมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทบวงมหาวิทยาลัยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยอยู่ภายใต้หลักการสำคัญสามประการคือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ที่ระบุในกฎกระทรวงให้พิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา/สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จะคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุมการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ 2) การเรียนการสอน 3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 4) การวิจัย 5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7) การบริหารและการจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ และ 9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ทั้งนี้ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self-Study Report) ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา กำหนดเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

2) ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่กำหนดไว้

3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการซึ่งมีวิธีดำเนินงานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

1. ประชากร

ประชากร คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 282 คน (ข้อมูลปี พ.ศ. 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 37 คน ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร 4 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 8 คน คณะครุศาสตร์ 3 คน คณะวิทยาการจัดการ 15 คน สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ 5 คน และสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษางานของ (คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2549) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ ด้านภูมิปัญญาความรู้ความสามารถ ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ และด้านการเงิน

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

1. 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถามดังนี้

1.2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคม จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2.4 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือ และให้ความเห็นชอบ จำนวน 3 ท่าน

1.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบภาษาที่ใช้ ว่าสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
2. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำผลการตอบไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้อาศัยคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดการทำตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
- 1.2 นำข้อมูลมาลงรหัส (coding) และบันทึกผลเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.3 ตรวจสอบผลการทำบันทึกรหัส
- 1.4 นำข้อมูลที่ได้บันทึกแล้วไปประมวลผล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

2. เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผล

ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ศักยภาพในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นการวัดโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้เกณฑ์การให้ระดับคะแนนและการแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 99 – 100)

ข้อคำถามเชิงบวก มีระดับการวัดให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน
ส่วนข้อคำถามในเชิงลบมีระดับการให้คะแนนดังนี้		
มากที่สุด	1	คะแนน
มาก	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	4	คะแนน
น้อยที่สุด	5	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	แปลว่า เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	แปลว่า เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	แปลว่า เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	แปลว่า เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	แปลว่า เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน (กฤษฎา บุญประกอบ : 2551) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ข้อมูลทั่วไป

จากการรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จำแนกตามกลุ่มเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ/สถานภาพ สถานภาพทางการบริหาร หน่วยงานที่สังกัด ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และจำนวนการจัดโครงการบริการวิชาการในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จำนวน 37 คน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงใน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	13	35.10
หญิง	24	64.90
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไป พบว่า อาจารย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 และเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	6	16.20
30 – 39 ปี	20	54.10
40 – 49 ปี	8	21.60
50 ปีขึ้นไป	3	8.10
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมา มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	3	8.10
ปริญญาโท	31	83.80
ปริญญาเอก	3	8.10
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 รองลงมา ระดับปริญญาเอกและระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ/สถานภาพ

ตำแหน่งทางวิชาการ/สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	9	24.30
พนักงานมหาวิทยาลัย	19	51.40
อาจารย์สัญญาจ้าง	5	13.50
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	4	10.80
รองศาสตราจารย์	-	-
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่ตำแหน่งทางวิชาการ/สถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมา เป็นข้าราชการ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพทางการบริหาร

สถานภาพทางการบริหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์ผู้สอน	25	67.60
รองอธิการบดี,คณบดี,ผอ.หรือเทียบเท่า	-	-
รองคณบดี,รองผอ.หรือเทียบเท่า	5	13.50
หัวหน้าโปรแกรม,ภาค,สาขา	7	18.90
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า สถานภาพทางการบริหารส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน จำนวน 25 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมาเป็นหัวหน้าโปรแกรม,ภาค,สาขา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 และรองคณบดี,รองผอ.หรือเทียบเท่า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	8	21.60
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร	4	10.80
วิทยาการจัดการ	15	40.50
ครุศาสตร์	3	8.10
สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้	5	13.50
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	2	5.40
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า หน่วยงานที่สังกัดส่วนใหญ่เป็นบุคลากรของวิทยาการจัดการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และคณะสังคมศาสตร์และสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 เท่ากัน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	22	59.50
5 - 10 ปี	7	18.90
มากกว่า 10 ปี	8	21.60
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า สำหรับระยะเวลาในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 รองลงมาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลามากกว่า 10 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนการจัดโครงการในระยะเวลา 5 ปี

จำนวนการจัดโครงการในระยะเวลา 5 ปี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยจัด	-	-
1 - 5 ครั้ง	22	59.50
มากกว่า 10 ครั้ง	15	40.50
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 8 ระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม จำนวน 1 - 5 ครั้ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมา เคยจัดโครงการบริการวิชาการมากกว่า 10 ครั้งจำนวนจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50

ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

จากการรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาซึ่งประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ ด้านลูกค้า/ผู้ให้บริการ และด้านการเงิน ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร	3.97	0.46	มาก
ด้านอาคารสถานที่	4.00	0.67	มาก
ด้านหลักสูตร / โครงการ	4.01	0.61	มาก
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.00	0.67	มาก
ด้านการบริหารจัดการ	4.30	0.52	มาก
ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ	3.94	0.55	มาก
ด้านลูกค้า / ผู้ให้บริการ	3.98	0.56	มาก
ด้านการเงิน	4.01	0.59	มาก
โดยภาพรวม	4.03	0.43	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตร / โครงการและด้านการเงิน มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านบุคลากร

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านบุคลากร			
บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริการวิชาการแก่สังคม	4.14	0.63	มาก
อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุน	4.30	0.61	มาก
จำนวนบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอต่อการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคม	3.95	0.81	มาก
การบริการวิชาการบางโครงการ จำเป็นต้องเชิญบุคคลจากภายนอกมหาวิทยาลัยมาเป็นวิทยากร	3.70	0.99	มาก
จำนวนชั่วโมงการสอนที่มาก เป็นอุปสรรคต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์	3.81	0.87	มาก
รวม	3.97	0.46	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริการวิชาการแก่สังคม และอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริการวิชาการแก่สังคม มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการบางโครงการ จำเป็นต้องเชิญบุคคลจากภายนอกมหาวิทยาลัยมาเป็นวิทยากร มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านอาคารสถานที่

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านอาคารสถานที่			
อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม	4.19	0.66	มาก
อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่เพียงพอมีผลต่อการให้บริการวิชาการ	3.97	0.76	มาก
อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่มีความสะดวกสบาย สะอาด เหมาะสมสำหรับการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ	3.86	0.91	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ	3.97	0.76	มาก
รวม	4.00	0.67	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่เพียงพอมีผลต่อการให้บริการวิชาการ

และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่มีความสะดวกสบาย สะอาด เหมาะสมสำหรับการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านหลักสูตร

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านหลักสูตร			
หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง	4.03	0.86	มาก
หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองทิศทางของมหาวิทยาลัย	4.03	0.79	มาก
หลักสูตรการบริการวิชาการควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย	4.16	0.76	มาก
ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมที่เหมาะสมและหลากหลาย	3.89	0.69	มาก
หลักสูตรการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยควรมีทั้งหลักสูตรระยะสั้น (1-5 วัน) และระยะยาว (มากกว่า 10 สัปดาห์)	3.97	0.79	มาก
รวม	4.01	0.61	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ หลักสูตรการบริการวิชาการควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างแท้จริงและหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองทิศทางของมหาวิทยาลัยมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมที่เหมาะสมและหลากหลาย มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ			
การนำเสนอหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมทาง Web site ของมหาวิทยาลัยเพิ่มความสะดวกต่อการให้บริการวิชาการ	4.00	0.97	มาก
การมีหนังสือเชิญถึงหน่วยงานเป้าหมายเป็นการเพิ่มความสะดวกต่อการให้บริการวิชาการ	4.03	0.68	มาก
เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพเอื้อต่อการให้บริการวิชาการ	3.89	0.84	มาก
อุปกรณ์ด้านสารสนเทศควรจัดไว้ที่ส่วนกลางเพื่อให้หน่วยงานหรือผู้ที่ให้บริการวิชาการมายืมใช้ได้สะดวก	3.78	0.85	มาก
การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดบริการวิชาการมีความสำคัญ	4.22	0.71	มาก
ระบบฐานข้อมูลและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ	4.08	0.95	มาก
รวม	4.00	0.67	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดบริการวิชาการมีความสำคัญมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อุปกรณ์ด้านสารสนเทศควรจัดไว้ที่ส่วนกลางเพื่อให้หน่วยงานหรือผู้ที่ให้บริการวิชาการมายืมใช้ได้สะดวก มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านการบริหารจัดการ

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านการบริหารจัดการ			
การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการที่ดีของผู้จัดโครงการมีความสำคัญ	4.30	0.66	มาก
มหาวิทยาลัยมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม	4.30	0.70	มาก
การบริหารจัดการที่ดีควรจัดทำในรูปกรรมการในแต่ละโครงการ	4.19	0.61	มาก
มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่บริหารงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเฉพาะ	4.35	0.67	มาก
รวม	4.41	0.64	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่บริหารงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเฉพาะมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา ได้แก่ การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการที่ดีของผู้จัดโครงการมีความสำคัญและมหาวิทยาลัยมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคมมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารจัดการที่ดีควรจัดทำในรูปกรรมการในแต่ละโครงการมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ			
อาจารย์มีศักยภาพในการบริการวิชาการแก่สังคม	4.08	0.54	มาก
เจ้าหน้าที่มีทักษะ มีความสามารถ จะเป็นผู้ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคมได้ดี	4.03	0.76	มาก
หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคม ควรเน้นที่ศักยภาพของผู้บริหารจัดการโครงการ	3.89	0.73	มาก
ควรส่งเสริมวิทยากรจากภายนอกซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ตรง ให้ความรู้ในการบริการวิชาการแก่สังคม	3.78	0.88	มาก
รวม	3.94	0.55	มาก

จากตารางที่ 15 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ อาจารย์มีศักยภาพในการบริการวิชาการแก่สังคมมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีทักษะ มีความสามารถ จะเป็นผู้ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคมได้ดี มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ควรส่งเสริมวิทยากรจากภายนอกซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ตรง ให้ความรู้ในการบริการวิชาการแก่สังคม มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ			
ผู้ใช้บริการเน้นบุคคลหรือองค์กรที่อยู่ภายในเขตบริการของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก	4.05	0.81	มาก
ผู้ใช้บริการที่สำคัญมาจากทะเบียนประวัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3.70	0.99	มาก
มีการสำรวจความต้องการบริการวิชาการแก่สังคมก่อนมีการจัดทำโครงการ	4.05	0.88	มาก
การบริการวิชาการแก่สังคม ผู้ใช้บริการควรรวมบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ให้สามารถเข้ารับการบริการด้วย	4.14	0.67	มาก
รวม	3.98	0.56	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การบริการวิชาการแก่สังคม ผู้ใช้บริการควรรวมบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ให้สามารถเข้ารับการบริการด้วย มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ใช้บริการเน้นบุคคลหรือองค์กรที่อยู่ภายในเขตบริการของมหาวิทยาลัยเป็นหลักและมีการสำรวจความต้องการบริการวิชาการแก่สังคมก่อนมีการจัดทำโครงการมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ใช้บริการที่สำคัญมาจากทะเบียนประวัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ข้อมูลปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำแนกรายด้าน ด้านการเงิน

ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านการเงิน			
การเก็บค่าใช้จ่ายจากการลงทะเบียนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมมีผลต่อการให้บริการวิชาการของอาจารย์	3.68	0.97	มาก
การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ	4.00	0.81	มาก
การที่ผู้จัดการโครงการบริการวิชาการแก่สังคมต้องบริหารการเงินด้วยตนเองทำให้เกิดความยุ่งยาก จนไม่ยอมจัดโครงการบริการวิชาการ	3.92	0.79	มาก
การที่มหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการเงินที่ชัดเจนทำให้อาจารย์สามารถบริหารจัดการโครงการได้ง่ายขึ้น	4.22	0.85	มาก
การที่มหาวิทยาลัยมีงบประมาณสนับสนุนแก่ผู้จัดการโครงการเป็นการกระตุ้นเสริมให้อาจารย์ให้บริการวิชาการมากขึ้น	4.27	0.65	มาก
รวม	4.01	0.59	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การที่มหาวิทยาลัยมีงบประมาณสนับสนุนแก่ผู้จัดการโครงการเป็นการกระตุ้นเสริมให้อาจารย์ให้บริการวิชาการมากขึ้นมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 27$) รองลงมา ได้แก่ การที่มหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการเงินที่ชัดเจนทำให้อาจารย์สามารถบริหารจัดการโครงการได้ง่ายขึ้น มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเก็บค่าใช้จ่ายจากการลงทะเบียนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมมีผลต่อการให้บริการวิชาการของอาจารย์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตารางที่ 18 ปัญหาอุปสรรคในการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานที่ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย แต่ ณ ปัจจุบันมีตึกใหม่หลายตึก และกำลังจะมีการให้บริการห้องปฏิบัติการภาษา จึงน่าจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และด้านเทคโนโลยีมากขึ้น	1	50.00
2. ในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคมควรศึกษาความต้องการของสังคมเป็นหลักก่อนว่าชาวบ้าน คนในท้องถิ่นต้องการอะไร จะทำให้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริงและเกิดการปฏิบัติและเห็นผลที่ชัดเจน สามารถต่อยอดองค์ความรู้ด้านที่เกี่ยวข้องได้ตลอด	1	50.00
รวม	2	100.00

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัญหาในการบริการวิชาการแก่สังคมมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นมากที่สุดคือประเด็น สถานที่ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย แต่ ณ ปัจจุบันมีตึกใหม่หลายตึก และกำลังจะมีการให้บริการห้องปฏิบัติการภาษา จึงน่าจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และด้านเทคโนโลยีมากขึ้นและการศึกษาความต้องการของสังคมก่อนการจัดบริการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สำหรับในบทนี้ จะขอเสนอตามลำดับในหัวข้อต่อไปนี้ ได้แก่ สรุปผลการ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย จะขอเสนอรายละเอียดประกอบด้วยวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัย ตามลำดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 70 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ และด้านการเงิน
 - ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 และเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 ส่วนใหญ่ตำแหน่งทางวิชาการ/สถานะภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 สถานภาพทางการบริหารส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน จำนวน 25 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 67.60 หน่วยงานที่สังกัดส่วนใหญ่เป็นบุคลากรของวิทยาการจัดการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 สำหรับระยะเวลาในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 จากตารางที่ 8 ระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม จำนวน 1 - 5 ครั้ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 59.50

2. ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ความคิดเห็นส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาปัจจัยรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตร / โครงการ และด้านการเงิน มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$)

ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริการวิชาการแก่สังคม และอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ได้แก่ บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริการวิชาการแก่สังคม มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการวิชาการบางโครงการ จำเป็นต้องเชิญบุคคลจากภายนอกมหาวิทยาลัยมาเป็นวิทยากร มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมา ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่เพียงพอมีผลต่อการให้บริการวิชาการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่มีความสะดวกสบาย สะอาด เหมาะสมสำหรับการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักสูตรการบริการวิชาการควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างแท้จริงและหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองทิศทางของมหาวิทยาลัยมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมที่เหมาะสมและหลากหลาย มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดบริการวิชาการมีความสำคัญมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการ

วิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลและการพัฒนา
ระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการ
วิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อุปกรณ์ด้านสารสนเทศควรจัดไว้
ที่ส่วนกลางเพื่อให้หน่วยงานหรือผู้ที่ให้บริการวิชาการมาเยี่ยมชมได้สะดวก มีปัจจัยที่มีผลต่อการ
ให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ด้านการบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยควร
จัดตั้งหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่บริหารงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเฉพาะมีปัจจัยที่มีผลใน
การให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา ได้แก่ การบริหารจัดการ
โครงการบริการวิชาการที่ดีของผู้จัดโครงการมีความสำคัญและมหาวิทยาลัยมีหน้าที่อำนวยความสะดวก
ในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคมมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารจัดการที่ดีควรจัดทำในรูปกรรมการ
ในแต่ละโครงการมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
ได้แก่ อาจารย์มีศักยภาพในการบริการวิชาการแก่สังคมมีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่
สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีทักษะ มีความสามารถ จะเป็นผู้ทำ
หน้าที่สนับสนุนการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคมได้ดี มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการ
วิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ควรส่งเสริมวิทยากรจากภายนอก
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ตรง ให้ความรู้ในการบริการวิชาการแก่สังคม มี
ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$)

ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การบริการ
วิชาการแก่สังคม ผู้ใช้บริการควรรวมบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ให้สามารถเข้ารับการบริการด้วย
มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา ได้แก่
ผู้ให้บริการเน้นบุคคลหรือองค์กรที่อยู่ภายในเขตบริการของมหาวิทยาลัยเป็นหลักและมีการสำรวจ
ความต้องการบริการวิชาการแก่สังคมก่อนมีการจัดทำโครงการมีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการ
วิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ใช้บริการที่สำคัญมาจาก
ทะเบียนประวัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.70$)

ด้านการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การที่มหาวิทยาลัยมีงบประมาณสนับสนุนแก่ผู้จัดโครงการเป็นการกระตุ้นเสริมให้อาจารย์ให้บริการวิชาการมากขึ้น มีปัจจัยที่มีผลในการให้บริการวิชาการแก่สังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 27$) รองลงมา ได้แก่ การที่มหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการเงินที่ชัดเจนทำให้อาจารย์สามารถบริหารจัดการโครงการได้ง่ายขึ้น มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเก็บค่าใช้จ่ายจากการลงทะเบียนโครงการบริการวิชาการแก่สังคมมีผลต่อการให้บริการวิชาการของอาจารย์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโทและเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย สถานภาพส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้สอน และรองคณบดี, รองผอ. หรือเทียบเท่า สังกัดหน่วยงานคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอาจารย์ผู้สอนมากและผู้บริหารของหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ในคณะดำเนินโครงการบริการวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา น้อยกว่า 5 ปี ทั้งนี้อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ที่เพิ่งบรรจุทำงานใหม่ และในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา จึงมีจำนวนโครงการบริการวิชาการที่เคยจัด 1-5 ครั้ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีผลต่อการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ในระดับมากยกเว้นด้านลูกค้า/ผู้ให้บริการ ที่มีผลต่อการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมปานกลาง โดยเฉพาะด้านบุคลากรบริหารจัดการ ที่มีผลต่อการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี อินทร์ชัย (2551 : 83) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการแก่ชุมชน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ กับมหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ พบว่า การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนต้องมีโครงสร้างการดำเนินงานที่ชัดเจนเป็นเอกเทศ ให้เป็นศูนย์หรือหน่วยงานกลางในการรับงานบริการวิชาการโดยตรง มีการบริหารงานและงบประมาณอย่างเป็นอิสระ กำหนดให้มีหน้าที่ในการดูแล รับผิดชอบ

งานด้านบริการวิชาการโดยตรงมีหน้าที่วางแผนจัดทำโครงการ และหาแหล่งงบประมาณจากภายนอก

สำหรับด้านอาคารสถานที่ มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม ภาพรวมในระดับมาก สถานที่ที่มีความสะดวกสบาย และสะอาด แต่ทั้งนี้สถานที่ที่จัดโครงการควรเป็นสถานที่เฉพาะ แยกต่างจากห้องที่ใช้ในการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา คำศิริพิมาน (2549 : 61) ได้ศึกษาการบริการวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชน พบว่า โรงเรียนมีความพร้อมในด้านสถานที่อำนวยความสะดวกในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และสอดคล้องกับ ประพิศ โบราณมูล (2547 : 65) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร ผลการศึกษาพบว่า ควรดำเนินการปรับปรุงสถานที่ภายในมหาวิทยาลัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานรองรับโครงการบริการวิชาการต่างๆ เพื่อประหยัดงบประมาณและกำลังคน ปัญหาด้านผู้ปฏิบัติงาน

ในด้านหลักสูตร/โครงการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหลักสูตรในการให้บริการวิชาการต้องมีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของสังคมและทิศทางของมหาวิทยาลัย ควรสอดคล้องกับหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา คำศิริพิมาน (2549 : 61) ได้ศึกษาการบริการวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจาก ในด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งลูกค้าที่สนใจเข้ารับการอบรม หรือผู้ต้องการศึกษาเพิ่ม เป็นการบริการการศึกษาแก่บุคคลทั่วไปทุกคนโดยไม่จำกัดเพศและวัย ที่สำคัญต้องมีการสำรวจความต้องการการบริการวิชาการก่อนมีการจัดทำโครงการ และการบริการวิชาการแก่สังคมผู้ใช้บริการควรรวมบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้สามารถเข้ารับการบริการวิชาการด้วย

ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีระบบฐานข้อมูลและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการแก่สังคม เนื่องจากมีความสำคัญต่อการจัดโครงการ ควรมีการนำเสนอหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคม ควรประกาศเชิญชวนทาง Web Site ของมหาวิทยาลัยและมีหนังสือเชิญถึงหน่วยงานเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ ชุมยางสิม (2550 : 70) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานข้อมูลการฝึกอบรมของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ประโยชน์ที่ได้รับ

จากฐานข้อมูลการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายเห็นว่า มีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเนื่องจาก ฐานข้อมูลมีรูปแบบของการเก็บข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และฐานข้อมูลนี้สามารถตอบสนอง การใช้งานของผู้ใช้ได้เป็นอย่างมาก

สำหรับการบริหารจัดการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับศักยภาพที่มีผลต่อการ ให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ควรจัดในรูปของกรรมการในแต่ละ โครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัสวดี อินทร์ชัย (2551 : 83) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการแก่ชุมชน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ กับมหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่ พบว่า รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการ ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเอกชนควรใช้รูปแบบและวิธีการ โดยการจัดตั้งองค์กร รับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่ชุมชน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการบริการวิชาการแก่ชุมชนระดับ สถาบัน การบริหารจัดการทุกโครงการควรมีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพ ตามระบบประกัน คุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยหน่วยงานกลาง และที่สำคัญมหาวิทยาลัยมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ในการจัดโครงการ และสอดคล้องกับ ประพิศ โบราณมูล (2547 : 65) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนว ทางแก้ไขปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาสำคัญด้านการบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และระยะเวลา ควรปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนให้สอดคล้องกับ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ด้านภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ใน มหาวิทยาลัยต้องมีศักยภาพสูงในการบริการวิชาการแก่สังคมและควรให้ปราชญ์ชาวบ้านที่มีภูมิ ปัญญาในท้องถิ่น ร่วมเป็นวิทยากรกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

และด้านการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริการวิชาการแก่สังคมไม่ควรเน้นผล กำไรมาก แต่เน้นการเผยแพร่วิชาการให้แก่สังคม ให้ผู้จัดโครงการเป็นผู้บริหารการเงินด้วยตนเอง ดังนั้น มหาวิทยาลัยต้องมีงบประมาณสนับสนุนแก่ผู้จัดโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา ทาทอง (2550 : 89) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดหา แหล่งทุนเพื่อการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ ผล การศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดหาแหล่งทุนเพื่อการดำเนินงาน บริการวิชาการแก่สังคม ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ มีแนวโน้มที่จะประสบ ความสำเร็จ และสอดคล้องกับ ประพิศ โบราณมูล (2547 : 65) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอู่ตะเภา ผลการศึกษาพบว่า ควรหาวิธีการหรือกลยุทธ์ในการเพิ่มแหล่งเงินทุนสนับสนุนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาพบว่าปัญหาในการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คือ สถานที่ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย แต่ ณ ปัจจุบันมีตึกใหม่หลายตึก และกำลังจะมีการให้บริการห้องปฏิบัติการภาษา จึงน่าจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และด้านเทคโนโลยีมากขึ้น และอีกประเด็นคือควรจะมีการศึกษาความต้องการของสังคมก่อนการจัดบริการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 เท่ากัน

2. ข้อเสนอแนะจากคณะผู้วิจัย

บรรณานุกรม

- กัญญา กำศิริพิมาน. (2549). การบริการวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชน.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (25414). มหาวิทยาลัยที่ทางแยก. กรุงเทพฯ : บริษัทชลเชษฐ์มีเดีย จำกัด.
- นิวัฒน์สินสุวศ. (2548). การวิเคราะห์การพัฒนาคณาจารย์ของสำนักบริการวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประพิศโบราณมูล. (2547). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- พิษณุ ชุมยางสิม. (2550). การพัฒนาฐานข้อมูลการฝึกอบรมของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วทีนา จันทน์นวล. (2546). การประเมินการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของสำนักส่งเสริมและการศึกษา
ต่อเนื่อง. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิศรา ทาทอง. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการจัดหาแหล่งทุนเพื่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.
- สุชาติทองศุภผล. (2535). งานบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
ผู้เชี่ยวชาญและผู้รับผิดชอบโครงการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุทิน ประเสริฐสุนทร. (2537). วิเคราะห์โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา : กรณี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ. สถาบันอุดมศึกษา : กรณี สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ.
- สุนทรี ดวงทิพย์และคณะ. (2548). การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการวิชาการของ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สุรัสวดี อินทร์ชัย. (2551). การศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการให้บริการแก่ชุมชน สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ กับมหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ศูนย์เครือข่าย สมศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา.

สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษารัฐ. (2549) ราชภัฏกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษารัฐ. กระทรวงศึกษาธิการ.

อุทัย คลยกรรม. (2549). ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย : การรื้อปรับระบบบริหารและการจัดการ. เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. มปป.

อมรา รัตรากร และคณะ. (2544) การศึกษาความต้องการของชุมชนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ช่วงปี 2546 – 2549. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

คำชี้แจง การสำรวจครั้งนี้เพื่อนำผลไปใช้ทางวิชาการและเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคม

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาต่อไป

ขอให้ท่านตอบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล (คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับไม่มีผลกระทบต่อท่าน แต่มีประโยชน์ต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย)

แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ต้องการ หรือเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

1. ☐ ชาย 2. ☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3.ระดับการศึกษา

1. ☐ ปริญญาตรี 2. ☐ ปริญญาโท 3. ☐ ปริญญาเอก

4.ตำแหน่งทางวิชาการ / สถานะภาพ

1. ☐ ข้าราชการ 2. ☐ พนักงานมหาวิทยาลัย 3. ☐ อาจารย์สัญญาจ้าง

4. ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ 5. ☐ รองศาสตราจารย์

5.สถานภาพทางการบริหาร

1. ☐ อาจารย์ผู้สอน 2. ☐ รองอธิการบดี, คณบดี, ผอ.หรือ

เทียบเท่า

3. ☐ รองคณบดี, รองผอ. หรือเทียบเท่า 4. ☐ หัวหน้าโปรแกรม,ภาค,สาขา

6.หน่วยงานที่สังกัด

1. ☐ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2. ☐ คณะวิทยาศาสตร์ฯ
 3. ☐ คณะวิทยาการจัดการ 4. ☐ คณะครุศาสตร์
 5. ☐ สถาบันวิจัยและพัฒนาฯ 6. ☐ สำนักวิทยบริการฯ

7. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.....ปี

8. ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาท่านจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคมจำนวนครั้ง

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

การให้บริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อให้บริการวิชาการแก่สังคม นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ เช่นการให้ความรู้แก่สังคมและชุมชนทางสื่อมวลชน การให้บริการความช่วยเหลือแนะนำด้านต่าง ๆ การจัดฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสังคม

ขอให้ท่านกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านว่าปัจจัยต่อไปนี้จะมีผลต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก หรือ มากที่สุด

หัวข้อ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบุคลากร						
1	บุคลากรทั้งหมดในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการให้บริการวิชาการแก่สังคม					
2	อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการจะเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดในการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยมีเจ้าหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุน					
3	จำนวนบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอต่อการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคม					
4	การบริการวิชาการบางโครงการจำเป็นต้องเชิญบุคคลจากภายนอกมหาวิทยาลัยมาเป็นวิทยากร					
5	จำนวนชั่วโมงการสอนที่มาก เป็นอุปสรรคต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของอาจารย์					
ด้านอาคารสถานที่						
1	อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม					

2	อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่เพียงพอมีผลต่อการให้บริการวิชาการ					
3	อาคารสถานที่ในมหาวิทยาลัยที่มีความสะดวกสบาย สะอาด เหมาะสมสำหรับการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ					
4	สิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมต่อการให้บริการวิชาการมีผลต่อการให้บริการวิชาการ					

หัวข้อ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร						
1	หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง					
2	หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมต้องตอบสนองทิศทางของมหาวิทยาลัย					
3	หลักสูตรการบริการวิชาการควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือสาขาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย					
4	ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมที่เหมาะสมและหลากหลาย					
5	หลักสูตรการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยควรมีทั้งหลักสูตรระยะสั้น (1-5วัน) และระยะยาว (มากกว่า 10 สัปดาห์)					
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1	การนำเสนอหลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคมทาง Web site ของมหาวิทยาลัยเพิ่มความสะดวกต่อการให้บริการวิชาการ					
2	การมีหนังสือเชิญถึงหน่วยงานเป้าหมายเป็นการเพิ่มความสะดวกต่อการให้บริการวิชาการ					

3	เทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพเอื้อต่อการให้บริการวิชาการ					
4	อุปกรณ์ด้านสารสนเทศควรจัดไว้ที่ส่วนกลางเพื่อให้หน่วยงานหรือผู้ที่ให้บริการวิชาการมาหยิบใช้ได้สะดวก					
5	การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดบริการวิชาการมีความสำคัญ					
6	ระบบฐานข้อมูลและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ					
ด้านการบริหารจัดการ						
1	การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการที่ดีของผู้จัดโครงการมีความสำคัญ					
2	มหาวิทยาลัยมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม					
3	การบริหารจัดการที่ดีควรจัดทำในรูปกรรมการในแต่ละโครงการ					
4	มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่บริหารงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมโดยเฉพาะ					
5	การบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการควรตรวจสอบควบคุมคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยหน่วยงานกลาง					

หัวข้อ		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ						
1	อาจารย์มีศักยภาพในการบริการวิชาการแก่สังคม					
2	เจ้าหน้าที่มีทักษะ มีความสามารถจะเป็นผู้ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการบริการวิชาการแก่สังคมได้ดี					
3	หลักสูตรการบริการวิชาการแก่สังคม ควรเน้นที่ศักยภาพของผู้บริหารจัดการโครงการ					
4	ควรส่งเสริมวิทยากรจากภายนอกซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ตรง ให้ความรู้ในการบริการวิชาการแก่สังคม					

ด้านลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ						
1	ผู้ใช้บริการเน้นบุคคลหรือองค์กรที่อยู่ภายในเขตบริการของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก					
2	ผู้ใช้บริการที่สำคัญมาจากทะเบียนประวัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
3	มีการสำรวจความต้องการบริการวิชาการแก่สังคมก่อนมีการจัดทำโครงการ					
4	การบริการวิชาการแก่สังคม ผู้ใช้บริการควรรวมบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ให้สามารถเข้ารับการบริการด้วย					
ด้านการเงิน						
1	การเก็บค่าใช้จ่ายจากการลงทะเบียนโครงการการบริการวิชาการแก่สังคมมีผลต่อการให้บริการวิชาการของอาจารย์					
2	การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการวิชาการแก่สังคมมีความสำคัญ					
3	การที่ผู้จัดการโครงการบริการวิชาการแก่สังคมต้องบริหารการเงินด้วยตนเองทำให้เกิดความยุ่งยาก จนไม่อยากจัดโครงการบริการวิชาการ					
4	การที่มหาวิทยาลัยมีหลักเกณฑ์การบริหารจัดการด้านการเงินที่ชัดเจน ทำให้อาจารย์สามารถบริหารจัดการโครงการได้ง่ายขึ้น					
5	การที่มหาวิทยาลัยมีงบประมาณสนับสนุนแก่ผู้จัดการโครงการเป็นการกระตุ้นเสริมให้อาจารย์ให้บริการวิชาการมากขึ้น					

ตอนที่ 3 สรุป อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คณะวิจัยขอขอบคุณท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	+3	1
2	+1	+1	+1	+3	1
3	+1	+1	+1	+3	1
4	+1	+1	+1	+3	1
5	+1	+1	+1	+3	1
6	+1	+1	+1	+3	1
7	+1	+1	+1	+3	1
8	+1	+1	+1	+3	1
9	+1	+1	+1	+3	1
10	+1	+1	+1	+3	1
11	+1	+1	+1	+3	1
12	+1	+1	+1	+3	1
13	+1	+1	+1	+3	1
14	+1	+1	+1	+3	1
15	+1	+1	+1	+3	1
16	+1	+1	+1	+3	1
17	+1	+1	+1	+3	1
18	+1	+1	+1	+3	1
19	+1	+1	+1	+3	1
20	+1	+1	+1	+3	1
21	+1	+1	+1	+3	1
22	+1	+1	+1	+3	1
23	+1	+1	+1	+3	1
24	+1	+1	+1	+3	1

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
25	+1	+1	+1	+3	1
26	+1	+1	+1	+3	1
27	+1	+1	+1	+3	1
28	+1	+1	+1	+3	1
29	+1	+1	+1	+3	1
30	+1	+1	+1	+3	1
31	+1	+1	+1	+3	1
32	+1	+1	+1	+3	1
33	+1	+1	+1	+3	1
34	+1	+1	+1	+3	1
35	+1	+1	+1	+3	1
36	+1	+1	+1	+3	1
37	+1	+1	+1	+3	1
38	+1	+1	+1	+3	1
39	+1	+1	+1	+3	1
40	+1	+1	+1	+3	1
41	+1	+1	+1	+3	1
42	+1	+1	+1	+3	1
43	+1	+1	+1	+3	1
44	+1	+1	+1	+3	1
45	+1	+1	+1	+3	1
46	+1	+1	+1	+3	1
47	+1	+1	+1	+3	1
48	+1	+1	+1	+3	1
49	+1	+1	+1	+3	1
50	+1	+1	+1	+3	1

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม	IC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
51	+1	+1	+1	+3	1
52	+1	+1	+1	+3	1
53	+1	+1	+1	+3	1
54	+1	+1	+1	+3	1
55	+1	+1	+1	+3	1
56	+1	+1	+1	+3	1
57	+1	+1	+1	+3	1

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๓๖๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขออนุมัติตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน นางสาวอรรณณ กมล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวสุพัตรา พิชณิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขออนุมัติจากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐-๗๓๒๒-๗๑๖๓

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๓๖๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภลักษณ์ สีนธนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวพัชรา พัทธนิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขออนุมัติโครงการจากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐-๗๓๒๒-๗๑๖๓

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๓๖๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานพ จิตต์ภูษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวพัชตรา พัทธณี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขออนุมัติโครงการจากท่านในการตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐-๗๓๒๒-๗๑๖๓

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๐๙๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

ส่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวพัชรา พัทธนิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยฯ ใ้รขออนุมัติคราะห์ จากหน่วยงานของท่าน ได้โปรดกรอกข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อทดลองเครื่องมือในการวิจัย ดังรายละเอียด ที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐-๗๓๒๒-๗๑๖๓

ที่ ศธ ๐๕๕๙/ว ๑๐๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๙๕๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ตามที่ นางสาวพัชรา พัทธณี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งนักวิจัยจะต้องเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ในหน่วยงานของท่าน จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ได้โปรดให้บุคลากรในหน่วยงานของท่านตอบแบบสอบถาม ดังรายละเอียดที่ส่งมาด้วยแล้วนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไกรสร ศรีไตรรัตน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

โทรศัพท์ / โทรสาร ๐-๗๓๒๒-๗๑๖๓

ภาคผนวก ง
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการ

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นางสาวรอฮานา ดาคาเฮง

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Rohana Dakahang

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

3950600477246

ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่วิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

หน่วยงานที่สังกัด

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 133

ถ.เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา

ประวัติการศึกษา

- วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2554

- วิทยาศาสตรบัณฑิต (อนามัยสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 2547

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

- การบริหารจัดการคุณภาพของระบบวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา เพื่อพัฒนากำลังคนสู่อาชีพ

- การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพของบุคลากรใน

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

- การสังเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณ มหาวิทยาลัย ในช่วงปีงบประมาณ

2552 – 2553

- ความพึงพอใจของพนักงานมหาวิทยาลัยต่อการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2. ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นางสาวคอรี่เยาะ เจ๊ะเม็ง

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Miss Khoriyoh Chemeang

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

3-9505-0000-721-3

หน่วยงานที่สังกัด

สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อ.เมือง จ.ยะลา 95000

โทรศัพท์ (073) 227163

ที่อยู่/บ้านพัก

88 หมู่ 1 ต.ยะหา อ.ยะหา จ.ยะลา 95120

โทรศัพท์

โทรศัพท์ (มือถือ) 08-4967-7684

อีเมลล์

kolee.hunsa@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.)

สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

3. ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)	นางสาวทิพยา ฤทธิเดช
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Miss Thippaya Ritthidej
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน	3-9599-00383-79-2
หน่วยงานที่สังกัด	สถาบันวิจัยและพัฒนาชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ที่อยู่/บ้านพัก	อ.เมือง จ.ยะลา 95000 โทรศัพท์ (073) 227163 9 ซ.ศิริทรัพย์สุนทร ถ.เวฬุวัน ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000
โทรศัพท์	(บ้าน) - โทรศัพท์ (มือถือ) 08-3192-8185
อีเมลล์	louktoon@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	อนุปริญญา สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ปริญญาตรี กำลังศึกษาต่อสาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประสบการณ์การทำงาน/ผลงานวิจัย

- 2551 โครงการพัฒนาแผนชุมชนที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551 ของจังหวัดนราธิวาส
- 2554 เป็นผู้ร่วมโครงการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา